

ЛІТАРАТУРА і МАСТАЦТВА

ОРГАН САЮЗА СОВЕЦКІХ ПІСЬМЕНІКАУ БЕЛАРУСІ, КІРАЎНІЦТВА ПА СПРАВАХ МАСТАЦТВА ПРЫ СОВЕЦЕ
МІНІСТРАУ БССР, МІНІСТЭРСТВА КІНЕМАТАГРАФІІ БССР і КАМІТЭТА ПА СПРАВАХ КУЛЬТУРНА-АСВЕТНЫХ УСТАНОВАУ
ПРЫ СОВЕЦЕ МІНІСТРАУ БССР.

№ 11 (765)

Субота, 11 сакавіка 1950 года

Цана 50 кап.

Усе на выбары!

Заўтра, у 6 гадзін раніцы, гаспаіна расчыняцца дзверы выбарчых участкаў, і мільёны савецкіх людзей ажыццяляць сваё свабоднае права, запісанае ў Сталінскай Канстытуцыі, — права абраць самых лепшых сяброў і дочак народа ў вышэйшы орган савецкай дзяржавы — Вярхоўны Совет Саюза ССР.

Чатыры гады, якія прайшлі з дня мінулых выбараў, былі гадамі бурнага ўздыму нашай прамысловасці, сельскай гаспадаркі, культуры. Паспехі, якіх дасягнуў савецкі народ, ажыццяўляючы пасляваенную сталінскую палітыку, зрабілі нашу Радзіму яшчэ больш магутнай і слаўнай. Гэтымі паспехамі мы абавязаны вялікай большавіцкай партыі, нашаму геньяўнаму праўдзіру Іосіфу Вісарыянавічу Сталіну.

Дасягненні Савецкай Беларусі — адзін з яркавейшых прыкладаў нябачанага ў гісторыі развіцця матэрыяльных і духоўных сіл народа. Разбураная і спустошаная вайной, наша рэспубліка пад кіраўніцтвам камуністычнай партыі паспяхова аднаўляе сваю сацыялістычную гаспадарку. Выраслі дзесяткі магутных заводаў і сярэд іх такія гіганты, як трактарны і аўтамабільны. Зноў даюць багаты ўраджай шырокае калгаснае паі. Адноўлена і пабудавана шмат новых школ, клубуў, бальніц і іншых культурных устаноў.

Сёння ў Беларусі болей навучаюцца, чым было іх да вайны. За апошнія гады ў калгаснае рэспублікі абудавана 420 тысяч жылых дамоў. Ведзінай і прыгожай вырастае на былых руінах наша сталіца — Мінск. Яшчэ цудоўней расквітнелі наша літаратура і мастацтва, наша культура.

Гэтых паспехаў Савецкай Беларусі дабілася таму, што націхнуў працу нашага народа азарнае сонца Сталінскай Канстытуцыі, што нам дамагаліся і дамагаюцца ўсе народы братніх савецкіх рэспублік і ў першую чаргу вялікі рускі народ.

Гэтых паспехаў мы дабіліся таму, што намі кіруе мудры Сталін. З яго светлым імем звязаны ўсе перамогі савецкага народа.

Увесь савецкі народ адзінадушна з пачуццём вялікай любові і аданасці назваў Іосіфа Вісарыянавіча Сталіна сваім першым усенародным кандыдатам.

Перадвыбарчыя скходы і мітынгі працоўных нашай Радзімы паказалі ўсёму свету, што савецкі народ адзіны, маналітны, што ён смега і ўзвужна ідзе на шляху, указанаму вялікім Сталіным, што ён будзе і пабудуе камунізм.

Таварыш Сталін і большавіцкая партыя вясціма і паслядоўна кіруюцца аб умацаванні магутнасці нашай Радзімы, аб палешванні добрых савецкіх людзей.

Яркі прыкладам сталінскіх клопатаў аб савецкім народе з'яўляецца новае з'яўленне дзі на тавары шырокага спажывання, ад якога насельніцтва на працягу года года выйграе не менш 110 мільярдў рублёў. Савецкі Саюз ператвараецца ў краіну поўнага багачы.

Рост добрых савецкіх людзей асабліва з'яўляецца велічым на фоне беспродыя, галечы і жорсткай эксплуатацыі, які пануюць у капіталістычных краінах. Прагнішы капіталізм забываецца ў супрацьстаянне, яго раз'ядае крызіс, яго патрасаюць выбухі народнага гневу. Таму так лікамнава рыхтуюць новую вайну магнаты Уол-стрыта. Але ніхто і нішто не выратуе іх ад гібель. Народы свету не дапусціць новай крывавай бойні, бо на чале лагера міру стаіць магутны Савецкі Саюз, які ўзначальвае першы барацьбы за мір — таварыш Сталін.

Не толькі матэрыяльна, але і духоўна з года ў год багачае наш народ. Толькі што апублікаваныя настановы Савета Міністраў Саюза ССР аб прысваенні Сталінскіх прэмій за 1949 год вялікай групе інтэлігенцыі, рабочых і калгаснікаў. Высокія званні і ўзнагароды нададзены творцам дзвукі і літаратуры, наватарам

вытворчасці і мастацтва; тым, хто сваёй патхнёнай працай дапамагае росквіту савецкай Радзімы, дапамагае спіраць грані паміж горадамі і вёскай, паміж разумовай і фізічнай працай; тым, хто набліжае камунізм. Гэта новае сведчанне аб небылым росквіце савецкай культуры.

«Партыя Леніна—Сталіна, наш праўдзір і настаўнік вялікі Сталін, — сказаў таварыш Варашылаў, — абавязаны і забяспечваюць усе перамогі нашаму народу, мір і паспехі нашай дзяржаве ў будаўніцтве сацыялізма».

Сталін — наша слава, наша гордасць, наша пшчасце і будучыня.

Вялікае пшчасце быць абраным у Вярхоўны Совет ССР, разам з таварышам Сталіным вырашаць важнейшыя дзяржаўныя справы. І таму савецкі народ вылучыў сваімі кандыдатамі самых адданых, самых дастойных сваім сямлю і дочак.

Нашы кандыдаты — лепшыя стыханавы і наватары прамысловасці, якія выконваюць нормы будучых гадоў.

Нашы кандыдаты — майстры высокіх ураджайў, Героі Сацыялістычнай Працы.

Нашы кандыдаты — лепшыя і таленавіцейшыя дзеячы навукі, літаратуры і мастацтва.

Нашы кандыдаты — партыйныя і беспартыйныя большавікі, мужчыны і жанчыны, прадстаўнікі ўсіх народаў Савецкага Саюза.

Нашы кандыдаты — краса і гордасць савецкага народа, актыўныя будаўнікі камунізма.

Мы, працаўнікі літаратуры і мастацтва Савецкай Беларусі, ганарымся тым, што ў ліку кандыдатаў народ назваў народнага паэта Язуба Коласа і народную артыстку Саюза ССР Ларысу Александровіч.

Стустрочкі кандыдатаў са сваімі выбаршчыкамі ператварыліся ў магутную дэманстрацыю гарачай любові да таварыша Сталіна, камуністычнай партыі і сацыялістычнай Радзімы.

З вялікай радасцю сустраці працоўны Савецкай Беларусі прыезд у Мінск аднаго з бліжэйшых саратнікаў — таварыша Сталіна — Клімента Яфрэмавіча Варашылава і віднага дзеяча большавіцкай партыі, сакратара ЦК ВКП(б) Паншэляімона Кандратавіча Панамаронкі. Яркі і глыбокі выступленні таварыша Варашылава і таварыша Панамаронкі перад выбаршчыкамі напоўнілі нашы сэрцы гордасцю за цудоўную сацыялістычную Радзіму, за нашу большавіцкую партыю, патхнікі ўсёй беларускай народ на новы працоўны пошывігі.

Як клятву перад народам, перад таварышам Сталіным, прагучалі словы нашага кандыдата Клімента Яфрэмавіча Варашылава:

«Асабіста, як кандыдат сталінскага блока камуністаў і беспартыйных, запэўняю вас і ўсіх маіх выбаршчыкаў — грамадзян сталіцы Беларусі быць заўсёды верным сынам роднай партыі Леніна — Сталіна, ісці ў сваёй рабоце наўхільна па яе лініі, заўсёды і ва ўсім кіравацца ўказаннямі нашага вялікага праўдзіра таварыша Сталіна».

Такую клятву роднаму праўдзіру і народу далі ўсе кандыдаты сталінскага блока камуністаў і беспартыйных.

Дзень выбараў у Вярхоўны Совет Саюза ССР — найвялікшае свята савецкага народа. У гэты ўрачысты момант усе нашы погляды, усе нашы сэрцы накіраваны да Крэмыя, дзе жыве і праціе наш праўдзір, бацька і настаўнік.

Аддаючы свае галасы за верхніх сямлю Радзімы — кандыдатаў сталінскага блока, мы галасуем за справу Сталіна, за наша пшчасце, за будучыню нашых дзедцаў, за камунізм.

Усе на выбары!

Слава нашаму ўсенароднаму кандыдату, любімаму праўдзіру і мудраму настаўніку Іосіфу Вісарыянавічу Сталіну!

У К А З

Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР

Аб прысваенні ганаровых званняў Народнага артыста СССР работнікам савецкай кінематаграфіі

За выдатныя заслугі ў развіцці савецкага кінематацтва, у сувязі з 30-годдзем савецкай кінематаграфіі, прысвоіць ганаровае званне

- Народнага артыста СССР
1. Галавані Міхаілу Георгіевічу — артысту.
 2. Лядынінай Марыне Аляксееўне — артыстцы студыі Кінаагтора.
 3. Манаравы Таварыш Фёдару — артыстцы студыі Кінаагтора.
 4. Арловай Любові Патроўне — артыстцы студыі Кінаагтора.
 5. Патрову Вадзіміру Міхаілавічу — кінарэжысёру кіностудыі «Мосфільм».
 6. Рому Міхаілу Ільічу — кінарэжысёру кіностудыі «Мосфільм».
 7. Сіманаву Нікалаю Канстанцінавічу — артысту Ленінградскага драматычнага тэатра імя Пушкіна.
 8. Чыркову Барысу Патроўічу — артысту студыі Кінаагтора.

Старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР Н. ШВЕРНІК
Сакратар Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР А. ГОРКІН

Масква, Крэмыя,
6 сакавіка 1950 года.

Пачуцці гарачай любові

Незвычайную радасць перажываюць выбаршчыкі Сталінскай выбарчай акругі горада Масквы. Заўтра яны прыдуць на свае выбарчыя ўчасткі, каб прагласіць за абранне ў вышэйшы орган дзяржаўнай улады вялікага праўдзіра і настаўніка, роднага і любімага Іосіфа Вісарыянавіча Сталіна.

Радасць выбаршчыкаў Сталінскай выбарчай акругі падзяляюць працоўныя ўсёй нашай краіны, якія называюць Іосіфа Вісарыянавіча сваім першым усенародным кандыдатам у дэпутаты Вярхоўнага Савета СССР. У адрас Сталінскай выбарчай акругі сталіцы з усіх каноў нашай краіны прыбываюць шматлікія лісты працоўных, у якіх савецкія людзі расказваюць аб сваіх пачуццях базмежнай любові да праўдзіра.

«Вам выпала вялікае пшчасце, — пішучы выбаршчыкам-масквічам рабочы Тбіліскага паравоза-вагоннарамантнага завода імя Сталіна, — галасаваць за першага, усенароднага кандыдата нашай савецкай краіны, любімага праўдзіра, друга і настаўніка вялікага Сталіна».

Разам з усімі народамі нашай вялікай савецкай Радзімы готуюць вам радасць і пшчасце падзяляюць усе працоўныя Савецкай Грузіі. Яны ведаюць: дзе-б ні балатраваўся наш родны і любімы Сталін, ён будзе першым, усенародным пасланцом у вярхоўны орган дзяржаўнай улады краіны».

«Дарагі таварышы, — пішучы выбаршчыкам Масквы работніцы Крэнгольскай мануфактуры з эстонскага горада Нарвы. — Як і вы, мы многа думаем цяпер аб нашай Радзіме, лепшай у свеце для працоўнага чалавека, аб нашай дружнай сямлі савецкіх народаў. Думаем аб тым, хто даў нам Радзіму і пшчасце, — аб таварышу Сталіну».

Шчырымі, простымі словамі, поўнымі

душоўнай шчырыні, выказваюць працоўныя свае пачуцці да вялікага праўдзіра ў лістах, якія прыходзяць у Сталінскую выбарчую акругу з гарадоў і сёл, станіц і аулаў, кішлакоў і пасёлкаў. Пішучы людзі розных прафесій: рабочыя, калгаснікі, інжынеры, тэхнікі, людзі навукі, дзеячы мастацтва і літаратуры. У дзень выбараў іх самыя светлыя думы і самыя шчырыя пачуцці будуць накіраваны ў Маскву, да тварца народнага пшчасця вялікага Сталіна.

Пачуцці ўсёго беларускага народа выказала ў сваім лісце ў Сталінскі райком партыі горада Масквы група выбаршчыкаў Мінска. Звртаючыся да выбаршчыкаў Сталінскай выбарчай акругі, яны пішучы: «Разам з вамі 12 сакавіка мы пойдзем галасаваць за нашага Сталіна, за вялікія справы яго, за ўсё тое, што ён нам даў, што мы па яго кіраўніцтвам ажыццяляем і заваяваем».

Мы базмежна ўдзячны таварышу Сталіну за яго штодзённым клопатам аб аднаўленні і росквіце нашага роднага горада Мінска. Пасля выгнання фашысцкіх захопшчыкаў горад ляжаў у руінах і развалінах. А прыязджайце да нас сёння, паглядзіце, што мы пабудавалі, аднавілі, стварылі навапа за гэтыя пасляваенныя гады! У новай, яшчэ нябачанай красе адраджаецца беларуская сталіца, правлаваюцца новыя прасторныя вуліцы, праекты, разбываюцца скверы. Будуюцца цудоўныя шматпавярковыя жылныя дамы, пачаюць культуры, школы, інстытуты, бальніцы, дзіцячыя сады.

Калі вы панясеце да выбарчых урнаў бюлетэні, помніце, што разам з вамі галасуюць за Сталіна і мы, выбаршчыкі Мінска, што мы, як і ўвесь савецкі народ, усенародна дзверылі вам выбарчя нашага бацьку і настаўніка І. В. Сталіна дэпутатам Вярхоўнага Савета СССР».

У СОВЕЦЕ МІНІСТРАУ САЮЗА ССР

Аб прысуджэнні Сталінскіх прэмій за выдатныя работы ў галіне літаратуры і мастацтва за 1949 год

Совет Міністраў Саюза ССР паставіў прысудзіць Сталінскія прэміі за выдатныя работы 1949 года ў галіне:

А. Мастацкай прозы

Прэмію ПЕРШАЙ ступені ў памеры 100.000 рублёў

Бабоўскаму Сямёну Патроўічу — за раман «Святло над зямлёй».

Прэмію ДРУГОЙ ступені ў памеры 50.000 рублёў

1. Гладноў Фёдару Васільевічу — за «Аповесць аб маленстве».
2. Айні Садрдыяну Саіду Мурадавічу — за кнігу «Вухара» (успаміны), т. I-я і II-я.
3. Назавіччу Эмануілу Генрыхавічу — за раман «Вясна на Одэры».
4. Рыбану Натану Самоўлавічу — за раман «Пераляцкая Рада».
5. Сядых Канстанціну Фёдаравічу — за раман «Даўрыя».
6. Валашыну Аляксандру Нікіцічу — за раман «Зямля кузнецкая».

Прэмію ТРЭЦІЯЙ ступені ў памеры 25.000 рублёў

1. Гусейну Мехці (Гусейнаву Мехці Алі оглы) — за раман «Ашпирон».
2. Ільяноўу Васілію Паўлавічу — за раман «Вялікая дарога».
3. Чачоўскаму Аляксандру Барысавічу — за раман «У нас ужо раіцца».
4. Мяданскаму (Паніроўскаму) Грыгорыю Аляксандравічу — за раман «Мар'я».
5. Напцявай Антаніне Дамітрыевне — за раман «Іван Іванавіч».
6. Пановой Веры Фёдарэўне — за аповесць «Ясны бераг».
7. Васіленку Івану Дзмітрэвічу — за аповесць «Зорачка».
8. Львовай Ксесі Сяргееўне — за аповесць «На лясной пасадзе».
9. Мусатаву Аляксею Іванавічу — за аповесць «Стажары».

Б. Паэзіі

Прэмію ДРУГОЙ ступені ў памеры 50.000 рублёў

1. Яшыну (Папову) Аляксандру Якаўлевічу — за паэму «Алёна Фаміна».
2. Рустаму Сулейману (Рустаму-Задэ Сулейману Алі Абас оглы) — за зборнік вершаў «Два берагі».
3. Барто Агні Львоўне — за зборнік «Вершы дзецям».
4. Грышавелі Іосіфу Грыгор'евічу — за адпатмнік вершаў.

Прэмію ТРЭЦІЯЙ ступені ў памеры 25.000 рублёў

1. Далматоскаму Яўгенію Аранавічу — за кнігу вершаў «Слова аб заўтрашнім дні».
2. Намароу Пятру Спянавічу — за цыкл вершаў «Зялёны понае», «Новы перагон», «Мальчужурскі сымтэк».
3. Міршанару (Міршанараву) Мірсайд — за драмы «Залаты кішляк» і «Непазордывы Пандж».
4. Алейніну Спяпану Іванавічу — за цыкл сатырычных вершаў «Нашы анёмія».
5. Рыльскаму Максіму Фадзеевічу — за пераклад на украінскую мову паэмы А. Міцкевіча «Пан Тадеуш».

В. Драматыргіі

Прэмію ПЕРШАЙ ступені ў памеры 100.000 рублёў

Вішнеўскаму Усеваладу Вігальевічу — за п'есу «Незабыўны 1919-ы».

Прэмію ДРУГОЙ ступені ў памеры 50.000 рублёў

1. Міхалікову Сяргею Вадзіміравічу — за п'есу «Чужы пеня».
2. Сіманаву Канстанціну Міхаілавічу — за п'есу «Талас Амерыкі».
3. Лаўрэну Барысу Андрэевічу — за п'есу «Талас Амерыкі».

Г. Літаратурнай крытыкі і мастацтвазнаўства

Прэмію ДРУГОЙ ступені ў памеры 50.000 рублёў

1. Ярылаву Вадзіміру Вадзіміравічу — за кнігі «А. П. Чахаў» і «Драматыргія Чэхав».
2. Манашыну Сяргею Аляксандравічу — за кнігу «Салтыкоў-Шчадрын».
3. Эльсбергу Язэву Яфімавічу — за кнігу «А. Т. Герцак. Жыццё і творчасць».

Таварышу Вечаславу Міхаілавічу МОЛАТАВУ

Цэнтральны Камітэт Усесаюзнай Камуністычнай партыі (большэвікоў) і Совет Міністраў Саюза ССР горача вітаюць Вас, вернага саратніка Леніна і Сталіна, у дзень Вашага шасцідзесцігоддзя.

Савецкі народ высока цэніць Вашы заслугі перад Радзімай, як аднаго з выдатных арганізатараў і будаўнікоў Камуністычнай партыі і Савецкай дзяржавы. Усё сваё свядомае жыццё Вы прысвяцілі барацьбе за справу рабочага класа, за перамогу Вялікай Кастрычніцкай сацыялістычнай рэволюцыі, за пабудову сацыялістычнага грамадства ў СССР.

На ўсіх пастах партыйнай і дзяржаўнай работы Вы, як непахісны паслядоўнік нашых вялікіх настаўнікаў Леніна і Сталіна, з чэсцю выконвалі задачы па умацаванню адзінства радоў нашай слаўнай большэвіцкай партыі, па кіраўніцтва сацыялістычнай гаспадаркай і ажыццяўленню ленынска-сталінскай знешняй палітыкі Савецкай дзяржавы, рашуча змагаючыся супраць замежных і унутраных ворагаў краіны сацыялізма.

У цяжкія гады Айчынай вайны Вы паспяхова служылі вялікай мэце перамогі над ворагам, а цяпер, з уласцівай Вам большэвіцкай энергіяй, аддаеце ўсё свае сілы і веды справе будаўніцтва камунізма ў СССР, нашай справядлівай справе барацьбы за мір і бяспеку народаў ва ўсім свеце.

Жадаем Вам, наш друг і таварыш, наш дарагі Вечаславу Міхаілавічу, многіх год здароўя і плённай працы ў імя далейшага росквіту нашай вялікай Радзімы, у імя поўнай урачыстасці камунізма.

ЦЭНТРАЛЬНЫ КАМІТЭТ
ВКП(б)

СОВЕТ МІНІСТРАУ
Саюза ССР

УКАЗ ПРЕЗІДЫУМА ВЯРХОЎНАГА СОВЕТА СССР

Аб узнагароджанні таварыша МОЛАТАВА В. М. ордэнам Леніна

У сувязі з шасцідзесцігоддзем з дня нараджэння Намесніка Старшын Савета Міністраў СССР таварыша Молатава В. М. і прымаючы пад увагу яго выдатныя заслугі перад Камуністычнай партыяй і савецкім народам, узнагародзіць таварыша Молатава Вечаслава Міхаілавіча ордэнам Леніна.

Старшыня Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР Н. ШВЕРНІК

Сакратар Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР А. ГОРКІН

Масква, Крэмыя, 8 сакавіка 1950 г.

Прэмію ТРЭЦІЯЙ ступені ў памеры 25.000 рублёў

1. Гусейнаву Гейдару Джаф оглы — за влігу «3 гісторыі грамадскай і філасофскай думкі ў Азербайджане XIX стагоддзя».
2. Мазалькову Яўгенію Сямёнавічу — за влігу «Янка Бушала».

Д. Мастацкай кінематаграфіі

Прэмію ПЕРШАЙ ступені ў памеры 100.000 рублёў

1. За каларуювю кінакарціну «Палезне Барліна» I-я і II-я серыі: Чыаурэлі Міхаілу Эдзіпэравічу, народнаму артысту СССР, режысёру і аўтару сцэнарыя; Паўленку Пятру Андрэевічу, аўтару сцэнарыя; Касматаву Леаніду Васільевічу, заслужанаму дзеячу мастацтва РСФСР, галоўнаму апаратару; Капнуўскаму Вадзіміру Паўлавічу, мастаку; Пархоменку Аляксею Іванавічу, мастаку; Андэпарыдзе Меры Іўліянаўне, режысёру; Галавані Міхаілу Георгіевічу, народнаму артысту СССР;

Андрэву Барысу Фёдаравічу, народнаму артысту РСФСР; Савельеву Вадзіміру Дамітрыевічу, заслужанаму артысту РСФСР; Кавалевічы Марыне Францаўне, артыстцы;

Кенігсону Вадзіміру Вадзіміравічу, артысту; Цімашэвцу Георгію Трафімавічу, артысту; Янаўлеву Вадзіміру Георгіевічу, мастаку-грывёру; Арцікаму Абраму-Бер Залманавічу, апаратару камбінаваных здымак; Аленскароўскай - Турывелай Людміле Канстанцінаўне, мастаку камбінаваных здымак.

2. За кінакарціну «Сталінградская бітва» I-я і II-я серыі: Патрову Вадзіміру Міхаілавічу, народнаму артысту СССР, режысёру; Вірце Нікалаю Яўгеневічу, аўтару сцэнарыя; Емельчыну Юрыю Ізраілевічу, апаратару; Мамаладзе Леаніду Сардзіёнавічу, мастаку; Хачатуряну Араму Ільічу, народнаму артысту РСФСР, кампазітару; Айзенбергу Грыгорыю Давідавічу, апаратару камбінаваных здымак; Сямёнаву Міхаілу Іванавічу, мастаку камбінаваных здымак; Дзінаму Аляксею Дзянісавічу, народнаму артысту СССР; Шумскаму

Юрыю Васільевічу, народнаму артысту СССР; Сіманаву Нікалаю Канстанцінавічу, народнаму артысту СССР; Гайдараву Вадзіміру Георгіевічу, заслужанаму артысту РСФСР.

3. За кінакарціну «Сустрача на Зыбе»: Аляксандраву Грыгорыю Васільевічу, народнаму артысту СССР, режысёру; Фатам Тур (Тубельскаму Леаніду Давыдавічу, Рынэй Пятру Львоўвічу, Шэйніну Льву Раманавічу — аўтарам сцэнарыя; Ціса Эдуарду Казіміравічу, заслужанаму дзеячу мастацтва РСФСР, апаратару; Утніну Аляксею Аляксандравічу, заслужанаму дзеячу мастацтва РСФСР, мастаку; Давылаву Владлену Сямёнавічу, артысту; Юроўскаму-Саруханаву Ільві Ільвічу, заслужанаму дзеячу мастацтва Латвійскай ССР, артысту; Арловай Любові Патроўне, народнай артыстцы СССР; Названаву Міхаілу Міхаілавічу, заслужанаму артысту РСФСР.

4. За кінакарціну «Аладэмік Іван Паўлаў»: Рашлаву Грыгорыю Львоўвічу, заслужанаму дзеячу мастацтва РСФСР, режысёру; Палаве Міхаілу Грыгор'евічу, аўтару сцэнарыя; Барысаву Аляксандру Фёдаравічу, народнаму артысту РСФСР; Нікіціну Фёдару Міхаілавічу, артысту; Часнакову Вадзіміру Іванавічу, заслужанаму артысту РСФСР; Гарданаву Вечаславу Вечаслававічу, заслужанаму дзеячу мастацтва РСФСР, апаратару; Магілу Май'ею Шоломанавічу, апаратару; Санольскаму Льву Яўгеневічу, апаратару.

Прэмію ДРУГОЙ ступені ў памеры 50.0

Заканчэнне прамовы тав. К. Я. ВАРАШЫЛАВА

Такія, таварышы, вынікі другой сусветнай вайны. Здарылася тое, пра што з такой адзіночлівай праікавісцыяй на XVII з'ездзе партыі ў студзені 1934 года гаварыў наш правадзяр і настаўнік вайлікі Сталін.

Калі, насперак усім перакаманым і нападным урокам гісторыі, паны імперыялісты ўсё-ж наважыць чалавечтву трэцюю сусветную вайну, можна не сумнявацца, што гэтая вайна пакладзе капец нігемнаму існаванню старога, гнідога капіталістычнага свету. (Бурныя, працяглыя апладысменты).

Зарукі гэтым служыць магучасць вялікага Саюза і братняе супрацоўніцтва ўсіх народаў, што ідуць па шляху сацыялізму, па шляху дэмакратыі ў імя міру, свабоды і незалежнасці народаў.

Зарукі капітэкавай урачыстасці справы Леніна—Сталіна з'яўляецца наша выпрабаваная і загартаваная ў барацьбе камуністычная партыя і вялікі змагар за шчасце ўсіх працоўных свету наш правадзяр і настаўнік таварыш Сталін. (Бурныя, працяглыя апладысменты).

Таварышы! У апублікаваным Звароце Цэнтральнага Камітэта Усеагульнай Камуністычнай партыі (большэвікоў) да ўсіх выбаршчыкаў, рабочых і работніц, сялян і сялянак, да воінаў Савецкай Арміі і Ваенна-Марскага Флота, да савецкай інтэлігенцыі ЦК Камуністычнай партыі заклікае ўсіх выбаршчыкаў нашай краіны змагацца за далейшае развіццё і росквіт сацыялістычнай прамысловасці, калгаснага ладу і сацыялістычнай сельскай гаспадаркі, за ўдзельнае народнае асветы, савецкай навукі і культуры, за больш шчаслівае, замужняе і культурнае жыццё савецкіх людзей.

Цэнтральны Камітэт нашай партыі заклікае нас умяцоўваць непарушную дружбу народаў Вялікага Саюза, умяцоўваць маральна-палітычнае адзінства савецкага народа, умяцоўваць фронт міру, дэмакратыі і сацыялізму. (Працяглыя апладысменты).

Цэнтральны Камітэт нашай партыі заклікае нас умяцоўваць непарушную дружбу народаў Вялікага Саюза, умяцоўваць маральна-палітычнае адзінства савецкага народа, умяцоўваць фронт міру, дэмакратыі і сацыялізму. (Працяглыя апладысменты).

Цэнтральны Камітэт нашай партыі заклікае нас умяцоўваць непарушную дружбу народаў Вялікага Саюза, умяцоўваць маральна-палітычнае адзінства савецкага народа, умяцоўваць фронт міру, дэмакратыі і сацыялізму. (Працяглыя апладысменты).

Нашай слаўнай, гераічнай Савецкай Арміі—ура! (Усе ўстаюць, бурныя аваяці, кавіліе ходы будаўніцтва завода, умовамі праймаюць, а таварышы заўважыліся з канструкцыйнага трактара, вытворчасць якога належыць асобна калгаснаму заводу.)

Таварышы К. Я. Варашылава і П. К. Панамарэнка нажалілі трактаразаводцам папсепаў у будаўніцтве завода, у асабніку вытворчасці трактараў.

Таварышы К. Я. Варашылава і П. К. Панамарэнка суправажалі сакратар ЦК КП(б) тав. Н. І. Гусару, старшыню Савета Міністраў БССР тав. А. Е. Кіаічэў, старшыню Праўдзітума Вярхоўнага Савета БССР тав. В. І. Казлоў, сакратар ЦК КП(б) тав. П. М. Брані і сакратар Мінскага абкома КП(б) тав. В. Е. Чарнышоў.

Хай радасць палае, як сонца!

Нямала ёсць сонечных песняў такіх, Як гэта, з якой мы век дружым: Пра Сталіна і пра яго баявых Сэрцінаў верных і мужных.

Ад сінгага Сожа да Буга-ракі Народ беларускі спявае Аб тым, як вадзіў Варашылаў палкі І коннай яго баявыя ілкіні Змяталі варожую зграю.

Аб тым, як праяляты мемы разбіў, Што край наш калісыці дзялілі, Які сцяг партызанскі ўзняў барацьбы Нам дапамагў Варашылаў.

Калі-ж пераможны закончыў бой: — Народ беларускі,— сказаў ён, — Не хіліцца перад наваляй любой,

Воляю народа

Вязяў — не раз Інформбюро яго справы ў знодках адзначала, а вярнуўся — пад яго прямом Рысы ўзніклі будучыя кварталы.

Па яго пачыну ў мірны год На руінах загула работа,— Там паўстала ўсё жыццё яго— Камуніста, творцы— пра народам.

Бачна ўсім яно ад даўніх дзён, без анкетных вестак і давадан; воляю свайго народа — ён Дэлегат Вярхоўнага Савета.

План вучонага, наказ ткачы, сталеразна слова з ім у залі, Там, дзе радасна з краўб усіх галасы гучае.

Іх чуче Сталін. І таму так мношства ў душы Сілы і ўстаюць з руін заводы, хвалі ніваў б'юць за рубяны, каб адчулі міру моц народы.

І за гэта ўсенародна зноў, несучы да урнаў білетаны, славім партыю большэвікоў, Сталініні вялікі гевій.

Аляксей РУСЕЦКІ.

Ён Сталіну, партыі верны свайй Адавагі і стойкасцю слаўнай.

Мы помнім, у сэрцах сваіх збераглі Любімага Маршала словы. І рады, што на беларускай зямлі Яго сустрамаем іноў мы.

І рады яго мы заўсёды вітаць. Хай радасць палае, як сонца! Дзень выбараў будзем, як свята, страчаць.

Нам выпала шчасце свайго галас аддаць За сталінскага палкаводца.

Хай ярка аляюць палотны сцягоў Над вольным прасторам Радзімы! Хай славіцца партыя большэвікоў, Вялікага Сталіна імя!

Максім ТАНК.

У агітпункце

У планатах клуб калгасны. Над дзяржава: «Агітпункт». Вонкі свеціль ясна-ясна— Ільчова лампа тут.

Вечарамі наша моладзь Часта сходазіцца сюды. Ім аб выбарах гаворыць Комсамалец моладзі.

— Шчасце даў нам родны Сталін У вераснёвыя слаўны дзень. І замужня мы сталі — Доля светлая ў людзей.

Ён раскрывў шырока дзверы Селіну ў наглас... Кожны ў справу яго верыць. Які сыноў, ён любіць нас.

... Вось закончыў ён. У залі Усе снізалі, як адзін: — Першы галас, Бацька Сталін, За цябе мы аддадзім!..

Яраслаў ПАРХУТА.

МІНСКАЯ СЕЛЬСКАЯ ВЫБАРЧАЯ АКРУГА Сустрэча тав. П. К. ПАНАМАРЭНКІ з выбаршчыкамі

7 сакавіка ў Беларускім Дзяржаўным тэатры оперы і балета сабраліся прадстаўнікі прадпрыемстваў, калгасаў, устаноў і грамадскіх арганізацый Мінскай сельскай выбарчай акругі на сустрэчу са сваім кандыдатам у дэпутаты Савета Саюза тав. П. К. Панамарэнкам.

Над бурную аваяці ў ганаровы прадзім выбараў Палітбюро ЦК ВКП(б) на чале з таварышам І. В. Сталіным.

Слова прадстаўляецца даверанам, старшні публікома тэатра «Аўтарамбух» тав. А. В. Чарнышоў.

— Сталін — гэта сцяг нашых перамог, нашага шчасця, нашай будучыні, — гаворыць прамова. — Працоўныя Мінскай сельскай выбарчай акругі вылучылі сваім першым кандыдатам у дэпутаты Вярхоўнага Савета СССР вялікага Сталіна. Яны вылучылі таксама кандыдатам у дэпутаты відага дзеяча большэвіцкай партыі, сакратара ЦК ВКП(б) Пашчэймона Кандратавіча Панамарэнка.

Прамова тав. П. К. Панамарэнка

Таварышы! Наша савецкая Радзіма стаіць напярэдні выбараў у Вярхоўны Савет СССР. У гэтым перадыбарчы дні ўсе савецкія людзі з законнай годасцю і радасцю глядзяць на вынікі свайй барацьбы і работы, адзначаюць дасягнутыя поспехі ў развіцці прамысловасці і сельскай гаспадаркі, навукі і культуры, у справе ўдзельнага матэрыяльнага добрабыту працоўных.

Савецкія людзі ўсе свае думкі і пачуцці гарачай любі, усе свае лепшыя пажаданні звяртаюць да ўсенароднага кандыдата ў дэпутаты Вярхоўнага Савета СССР, да творцы і арганізатара ўсіх перамог, пашага правадзяра і настаўніка вялікага Сталіна. (Бурныя, працяглыя апладысменты).

Чатыры гады назад, у гістарычнай прамове на сходах выбаршчыкаў Сталінскай выбарчай акругі горада Масквы 9 лістапада 1946 года, таварыш Сталін паставіў задачу аднавіць падпрэпушы раённы краіны, аднавіць даваенны ўзровень прамысловасці і сельскай гаспадаркі і затым пераўзыйці гэты ўзровень у больш ці менш значных намерах.

Увесь савецкі народ на чале з камуністычнай партыяй працаваў над выкананнем гэтай вялікай сталінскай праграмы камуністычнага будаўніцтва і дамогся новага магучага ўдзельнага ў ўсіх галінах сацыялістычнай гаспадаркі і культуры.

Вадава прадукцыі савецкай прамысловасці за прапашны перыяд пасляваеннай пяцігоддзі павялічалася штогодна на 20 і больш процантаў. Вадава прадукцыі ўсёй прамысловасці СССР у 1949 г. перавысіла вытворчасць даваеннага 1940 года на 41 процант. Б канцы мінулага года выпуск валавой прадукцыі прамысловасці ўзровень 1950 г.

Сацыялістычная сельская гаспадарка ў умовах пасляваеннага развіцця зноў навадала сваю вялікую жыццёвую сілу. У выніку велізарнай дапамогі Савецкага ўрада і дзякуючы самаадданай прыцы калгаснага сялянства, наша сельская гаспадарка паспяхова пераадолела вынікі вайны і няўхільна ідзе ўтару. Вадава прадукцыі сельскай гаспадаркі ў цэлым перавысіла ў мінулым 1949 годзе ўзровень даваеннага 1940 года, валавы ўрадак зернявых культур склаў 7,6 мільярда пудоў. Ураджайнасць і валавыя зборы бабоўны, льну, сламечніка і бульбы таксама перавысілі даваенны ўзровень.

Сур'ёзныя поспехі дасягнуты ў аднаўленні і развіцці грамадскай жыццёлагадоўлі. У сучасны момант калгасы маюць грамадскі прадукцыйна-жыццёвы больш, чым у даваенны 1940 годзе.

На аснове паспяховага аднаўлення і развіцця народнай гаспадаркі ў пасляваенны перыяд, на аснове навышнення прадукцыйнасці працы і зніжэння сабекошту быў забяспечаны сістэматычны ўдзельна матэрыяльнага добрабыту працоўных.

У той час, як у капіталістычных краінах расце галеча і беспрацоўе, катастрофічна зніжаецца жыццёвы ўзровень працоўных, у Савецкім Саюзе матэрыяльны і культурны ўзровень жыцця працоўных непспына расце. Савецкія людзі не ведаюць жахаў беспрацоўя і ўсіх звязаных з ім няшчасцяў. У адрозненне ад капіталістычнага сацыялізму нашымі без штодзённых клопатаў дзяржавы аб добрабыце народ. У гэтым заключчаецца важнейшы фактар развіцця нашага сацыялістычнага грамадства.

Нацыянальны прыбытак Савецкага Саюза ў 1949 годзе перавысіў узровень 1940 года на 36 процантаў. Нясенны рост нацыянальнага прыбытку нашай краіны дазваляў значна палепшыць матэрыяльнае становішча рабочых, сялян і інтэлігенцыі.

У канцы 1947 года, як вядома, была праведзена грашовая рэформа і адменена картэжная сістэма. За мінулыя гады ажыццёўлена трэцяе па ліку зніжэнне цен на харчовыя і прамысловыя тавары. Першае зніжэнне цен у свежэй 1947 года дало насельніцтву выйгрыш на працягу аднаго года ў суме каля

Далей тав. Чарнышоў характарызаваў П. К. Панамарэнка, як вернага з'яна большэвіцкай партыі. Ён выказае ўпэўненасць у тым, што выбаршчыкі акругі аднаўдзіцца будучь галасаваць за П. К. Панамарэнка.

Затым выступілі старшыня калгаса імя СНК БССР, Уздзенскага раёна, тав. І. А. Забнэў, фразеаўшчык аўтазавода тав. В. Н. Міхееў, Герой Сацыялістычнай Працы Тамара Шкурко, паэт Аркядзь Куляшоў, настаўніца тав. М. Т. Макаева, віцэ-прэзідэнт Беларускай Акадэміі навук тав. І. С. Луціловіч, сакратар Мінскага абкома КП(б) тав. В. Е. Чарнышоў. Яны заклікалі выбаршчыкаў акругі аддаць свае галасы за П. К. Панамарэнка, відага партыйнага і грамадскага дзеяча.

У канцы схода выстуіў з прамовай дэла сустрэты прысутны тав. П. К. Панамарэнка.

86 мільярдаў рублёў. Другое зніжэнне цен, завершанае 1-га сакавіка 1949 года, забяспечыла насельніцтву дадатковы выйгрыш на працягу года ў суме каля 71 мільярда рублёў. Ад трэцяга зніжэння цен, ажыццёўленага з 1-га сакавіка 1950 года, толькі ў дзяржаўным гандлі насельніцтва выйгрышае на працягу года не менш 80 мільярдаў рублёў, а калі ўлічыць і зніжэнне цен на калгасных рынках і ў кааператывным гандлі, змягуты выйгрыш насельніцтва ад зніжэння цен складе не менш 110 мільярдаў рублёў.

У выніку няўхільна прадвоймай палітыкі зніжэння цен павышаецца пакупная здольнасць савецкага рубля, расце рэальная заробатная плата рабочага і служачага, сістэматычна пашыраецца тваразарот, павялічваецца вытворчасць прадметаў шырокага ўжытку. Ужо ў 1949 годзе народны ўжытак на важнейшых таварах перавысіў даваенны ўзровень.

Няўхільна расце культура савецкага народа. У канцы 1949 года ў пачатковых, сямігадовых і сярэдніх школах, у тэхнікумах і іншых сярэдніх спецыяльных навучальных установах СССР навучалася звыш 36 мільянаў чалавек — амаль на два мільёны больш, чым у 1948 г.

У 864 вышэйшых навучальных установах краіны навучаецца, уключаючы заочнікаў, 1.128 тысяч студэнтаў — на 316 тысяч больш, чым да вайны.

Гэтых выдатных поспехаў у барацьбе за аднаўленне і далейшае развіццё сацыялістычнай прамысловасці і сельскай гаспадаркі, за росквіт навукі і культуры, за ўдзельна матэрыяльнага добрабыту працоўных савецкай народ дамогся пад кіраўніцтвам камуністычнай партыі, пад геніяльным вадзіцельствам нашага правадзяра і настаўніка таварыша Сталіна. (Бурныя апладысменты).

Беларускі народ, дастойна выканаўшы свае ваенна-палітычныя задачы ў Вялікую Айчынную вайну, ужо шосты год вясцюна працуе над аднаўленнем народнай гаспадаркі, цяжка разбуранай нямецка-фашысцкімі захопнікамі.

Беларускі народ разам з усімі народамі СССР, змагаючыся ў гады Вялікай Айчынай вайны на франтах і ў тылу нямецка-фашысцкіх захопнікаў, унёс свой дастоінны ўклад у справу перамогі. За гады вайны наш народ яшчэ шчыльней згуртаваўся вакол большэвіцкай партыі, Савецкага ўрада, вакол свайго вялікага правадзяра і настаўніка таварыша Сталіна. (Бурныя апладысменты).

Ішч мацней развілася і ўмацавалася дружба беларускага народа з рускім народам. Вырасла і ўмацавалася любоў да вялікага рускага народа, да яго мовы, да высокай культуры, глыбей стала ўсенароднае разуменне значэння СССР, як гаранты дзяржаўнага існавання Савецкай Беларусі. Партыйнага арганізацыя Беларусі ў гэтай барацьбе ўмацавала свае сувязі з масамі, вырасла і загартавалася.

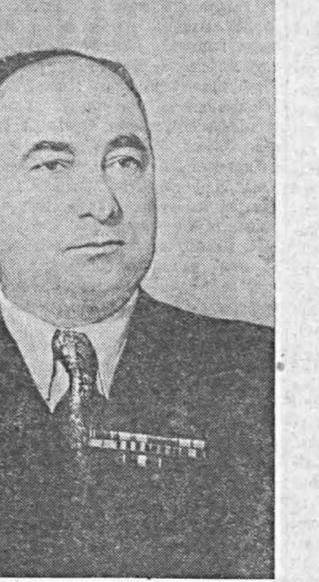
Велізарная дапамога партыі, урада, братняга дапамога народаў Савецкага Саюза і асабістая ўвага таварыша Сталіна да пытанняў аднаўлення раённаў, падпрэпушых ад нямецкай акупацыі, прадпобства і самаадданы працоўных Беларусі вызначылі вялікі, усёнарастаючы тэмпы аднаўлення работ.

Прамысловасць Беларусі аднаўляецца хуткімі тэмпамі і на больш высокай тэхнічнай аснове. Прырост валавой прадук-

цы ў апошнія чатыры гады склаўдаў штогодна ў сярэднім прыкладна 44 процантаў з мінулага года, а штогоднае павелічэнне прадукцыйнасці працы ў прамысловасці рэспублікі за той-жа час складе 20 процантаў.

Будаўніцтва ў Беларусі трактарнага, аўтамабільнага, лакамобільнага, вельсі-паздага, станкабудаўнічых, інструментальных і раду іншых буйных прадпрыемстваў азначае далейшае, больш магучае развіццё ўсёй народнай гаспадаркі, удзельна культуры і навукі Беларускай ССР.

Беларускі народ дамогся значных поспехаў у аднаўленні сельскай гаспадаркі. Выконваючы гістарычнае рашэнне лютэўскага пленума ЦК ВКП(б), калгасы і сельскія гаспадаркі рэспублікі ў 1949 г.

дзе аднавілі пасевныя плошчы пад зернявымі культурамі і бульбай да даваеннага ўзроўня, а ў 1950 годзе будзе адноўлена ўся пасевная плошча, прычым плошча пад тэхнічнымі культурамі значна пераўзыйдзе даваенны 1940 год.

Б канцы 1949 года амаль поўнасцю адноўлена да даваеннага ўзроўня пачаўце грамадскай прадукцыйнай жыццёвы на калгасных фермах.

Разгарнулася сацыялістычнае будаўніцтва ў заходніх уздзельнах абласцях Савецкай Беларусі, дзе паспяхова ліквідуецца вынікі нямецка-фашысцкай акупацыі і пераадолеваюцца атрыманая ў спадчыну ад мінулага эканамічная адсталасць гэтых абласцей. У выніку прамысловлага развіцця ўдзельная вага заходніх абласцей па валавой прадукцыі рэспублікі ў гэтым годзе ўзрасце да 22 процантаў, замест 9 процантаў у 1940 годзе.

Сяляне заходніх абласцей Беларусі ў выніку ўстапулення савецкай улады ліквідавалі памешчыцкія землеўладанні, атрымалі зямлю і, грунтуючыся на вольцы сацыялістычнага будаўніцтва ў СССР, добраахвотна ў масавым парадку аб'ядноўваюцца ў калгасы. Велізарнае значенне гэтага факта заключчаецца ў тым, што ён азначае пачатак новай эпохі — эпохі сацыялістычнага земляробства ў заходніх абласцях Беларусі.

Адной з галоўных умоў выканання паставленай таварышам Сталіным перад партыйнымі арганізацыямі вызваленых раёнаў задачы—стварыць для савецкіх людзей, пазбаўленых ад фашысцкага рабства, нармальныя ўмовы жыцця—з'явілася забяспечэнне насельніцтва жыллем, вывад насельніцтва з зямлянак, падвалаў, паграбоў і хлявоў.

Ва ўмовах царскай Расіі такое разбурэнне ў вёсцы, якое зрабілі ў Беларусі нямецкія захопнікі, азначала-б дзесяцігоддзі жаbardы і велізарны нястач мільянаў сялян, якія страцілі дамы, гаспадарку, будоўлі і іншую маёмасць. Дні ў сучасны момант у капіталістычных краінах мы можам наглядзіць штодзённа цяжкую карціну беспрашветнага, бесперспектыўнага становішча працоўных, якія пацярпелі ў выніку вайны.

Толькі ва ўмовах савецкай дзяржавы, ва ўмовах сацыялістычнага ладу аказалася магчымым вырашыць паспяхова прастатакі гіганцкую задачу аднаўлення і будаўніцтва сотняў тысяч жылых дамоў калгаснікаў і сялян у кароткія тэрміны. Гэта аказалася магчымым таму, што савецкая дзяржава, партыя і таварыш Сталін прадўляюць велізарныя клопаты аб патробах нашага народа і аказваюць выключна шыроку ўсебакова палітычную, арганізацыйную, фінансавую і матэрыяльную дапамогу ў будаўніцтве дамоў для насельніцтва.

З моманту вызвалення да 1 лютага 1950 года ў Беларусі пабудавана і адноўлена 420 тысяч дамоў. У гэтыя дамы пераселена звыш 2 мільянаў чалавек, якія раей прыжыліся ў зямлянаках і не мелі ўласнага прытулку.

Вялікі поспехі дасягнуты ў аднаўленні і рэканструкцыі Беларускай сталіцы гора Мінска. Мінск, рэканструіручыся на новай аснове, ператвараецца ў высокаідустрыяльны і культурны прамысловы цэнтр вялікага Савецкага Саюза, у горад, варты вялікай сталінскай эпохі, эпохі будаўніцтва камуністычнага грамадства.

Поспехі, якіх дамогся савецкі народ пад кіраўніцтвам камуністычнай партыі, велі-

зарныя. Яны радууюць усіх савецкіх людзей, паліваюць іх сэрцы годасцю за сваю савецкую Радзіму. Але гэтыя поспехі маюць значенне не толькі для нашай дзяржавы і савецкага народа, яны маюць сусветна-гістарычнае значенне. Нашы паспяхоўныя поспехі яшчэ больш ярка, чым калі-небудзь, падкрэсліваюць для ўсёго свету сілу савецкага ладу, перавагу сацыялістычнай эканамікі, магучасць савецкай дзяржавы, непераможны дух і маральна-палітычнае адзінства савецкіх народаў.

Патхняемыя вялікім прыкладам Савецкага Саюза, на шлях сацыялізму трывала ўступілі Польшча, Чэхаславакія, Венгрыя, Румынія, Балгарыя, Алабія, Магучым фактарам умацавання фронту міру і дэмакратыі з'яўляецца перамога іпатмільнага кітайскага народа, які выгнаў са свайй краіны імперыялістычных драпежнікаў і абвясціў Кітайскую Народную Рэспубліку. Буйнейшай перамогай справы міру ў Еўропе з'явілася ўтварэнне Германскай дэмакратычнай рэспублікі.

Народы нашай краіны, упэўненыя ў свайбей сілах і ўрачыстасці справядлівай справы, згуртаваны вакол свайго баявога авангарда—большэвіцкай партыі, беззаветна адданы справе Леніна—Сталіна, пад мудрым і выпрабаваным кіраўніцтвам вялікага правадзяра працоўных таварыша Сталіна, указваюць шлях да светлага будучага працоўным усяго свету. (Бурныя апладысменты. Усе ўстаюць. У залі раздаюцца воплічы ў чысць таварыша Сталіна).

Але, якімі-б ні былі вялікімі нашы поспехі, таварышы, мы не маем права зазнавацца, самазахаліцца, не заўважаць недахопаў у нашай рабоце. Таварыш Сталін пастаянна вучыць нас не супакоўвацца на дасягнутым, а смела крытыкаваць недахопы і нястомна імкнуцца наперад.

Варта заўважаць, што пры беспспрачых і буйных поспехах аднаўлення і далейшага развіцця народнай гаспадаркі Беларускай ССР, у радзе важнейшых галін гаспадаркі рэспублікі буйны магчымасці яшчэ не выкарыстаны. Так, далёка не ўсё зроблена ў барацьбе за ўзніцце ўраджайнасці калгасных палёў, марудна ўводзяцца севазароты, недаваляюцца развіваецца травасеянне, не выкарыстоўваюцца ў поўнай меры такі важнейшы рычаг удзельна ўраджайнасці, як максімальнае накапленне і ўнясенне ў глебу мясцовых угнаенняў.

У сельскім жыццёвым будаўніцтве зроблена, беспспрачна, многа, але не ўсё. Пара завяршыць будаўніцтва жылля ў сельскім падпрэпушых раёнах рэспублікі. Неабходна ўзмацніць тэмпы гарадскога жыллага будаўніцтва, больш энергічна змагацца за пачапенне яго, за павышэнне якасці будаўнічых работ, павялічваючы за кошт эканоміі аб'ём будаўніцтва.

У заключэнне дазваляе, таварышы, выказаць вам глыбокую ўдзячнасць за тую высокую часць і давер, якія вы аказалі мне, вылучыўшы мяне сваім кандыдатам у дэпутаты Вярхоўнага Савета СССР па Мінскай сельскай выбарчай акрузе. Гэтую часць і давер, аказаныя мне, і цалкам і поўнасцю адноду да нашай большэвіцкай партыі. Я абяцаю вам прыкласці ўсе свае сілы і ўменне для таго, каб работай на шчасце Савецкай Радзімы апраўдаць давер нашага народа, давер вялікай партыі Леніна—Сталіна. (Працяглыя апладысменты).

Па прадстаўчых выбарах у Вярхоўны Савет СССР працоўныя нашай краіны зноў прадэманструюць несакрушальнае маральна-палітычнае адзінства і будучь галасаваць за кандыдатаў сталінскага блока як за членаў камуністычнай партыі, так і за беспартыйных.

Усе выбаршчыкі—рабочыя, работніцы, сяляне і сялянкі, воіны Савецкай Арміі і Ваенна-Марскага Флота, савецкая інтэлігенцыя—на прадстаўчых выбарах у Вярхоўны Савет СССР яшчэ шчыльней згуртуцца вакол камуністычнай партыі, вакол правадзяра і настаўніка народаў Савецкага Саюза таварыша Сталіна для барацьбы за далейшы росквіт нашай Радзімы, за перамогу камунізму ў нашай краіне. (Апладысменты).

Няхай жыць наша вялікая савецкая Радзіма—Саюз Савецкіх Сацыялістычных Рэспублік! (Апладысменты).

Няхай жыць магутны савецкі народ! (Апладысменты).

Няхай жыць блок камуністаў і беспартыйных на прадстаўчых выбарах у Вярхоўны Савет СССР! (Апладысменты).

Няхай жыць вялікая партыя большэвікоў, партыя Леніна—Сталіна—загартаваная ў базах авангар савецкага народа, натхніцель і арганізатар усіх нашых перамог

Нескарыстаныя магчымасці

Кандрат КРАПІВА

Савецкая літаратура, узгаданая партый Лёніна — Сталіна, — родная дзіця савецкага народа. Яна — перасярэдняя і акупаючая ўдзельніца ўсіх велічынных спраў нашага народа. Партыя вызначыла ёй месца на народнай ліній змагання за справу комунізму.

Вось чаму партыя так клопацца аб ідэйным і мастацкім росце савецкай літаратуры. Кожная пастава партыі па ідэалагічных пытаннях уздымае нашу літаратуру яшчэ на адну ступень у адрозненні ад пераходнага перыяду. Кожная пастава партыі ачышчае нашу літаратуру ад усяго таго, што ўжо аджыла свой век, ператварылася ў смецце і перашкаджае руху наперад.

Імяна кіруючыя ўказаннямі партыі, мы раскрытыкавалі і асудзілі некаторыя ідэйна заганныя творы, якія мелі месца ў нашай літаратуры, выкрылі і асудзілі рэцызывы нацыяналізма ў некаторых крытычных работах, навова перагледзілі нашу літаратурную спадчыну і даі ёй больш правільнае асветленне. Партыя ўказаала нам на навунасць у нашых радах групі антыпатрыяты і нізкаапаляцікаў перад Захадам, на праявы касмапалітызма ў літаратуры. Кіруючыя ўказаннямі партыйнага друку, мы сурова папрэдзілі тых членаў Саюза, якія спрабавалі станавіцца на ганебныя пазіцыі касмапалітызма і нізкаапаляціка. У выніку — творчая атмосфера ў нашай арганізацыі стала значна чысцейшай. Аб тым, што наша пісьменніцкая арганізацыя не без поспеху змагалася за далейшы рост літаратуры, гавораць і такія факты, як рост нашых маладых пісьменніцкіх кадраў.

І ўсё-ж, наглядзічы на ўсе гэтыя баспрэчныя дасягненні, мы ніяк не можам сказаць, што мы цалкам задаволены нашымі поспехамі. Не можам мы гэтага сказаць па той прычыне, што задачы, якія партыя, народ і само жыццё паставілі перад нашай літаратурай, перавышаюць гэтыя нашы поспехі. У нас яшчэ не напісаны поўназначны мастацкі твор аб героях нашай прамысловасці, не адрэагаваны ў дастатковай меры тры вялікія падзеі, якія адбываюцца ў заходніх абласцях Беларусі, на што ўказвае нам ЦК КП(б)Б. Мы яшчэ не маем падстаў для таго, каб цалкам быць задаволенымі і якасцю таго, што напісана. Калі ў нас ёсць шмат твораў, якія па праву залічваюцца ў наш актыв, то яшчэ мала твораў, якія з'яўляліся б радаснай надзеяй у нашым творчым жыцці, заваявалі б сабе ўсеагульную любоў і высокую ацэнку шырокага савецкага чытача. Усведамляючы ўсе гэтыя праблемы ў нашай творчасці, мы павінны паставіць сабе пытанне — што нам рабіць, каб з гонарам выканаць паставленыя перад намі задачы. Мне думаецца, што адказ на гэта пытанне мы можам знайсці ў герояў нашых твораў, у нашай сацыялістычнай практыцы. Што рабіць савецкія людзі на прадпрыемстве, калі яны бачаць, што ўзровень вытворчасці або якасць прадукцыі іх не задавальняе? Яны не ставяць пытанне перад дзяржавай аб зніжэнні плана або аб зніжэнні патрабаванняў да якасці прадукцыі, яны не просяць дані ё больш рабачы сілы і становаі. Яны перш за ўсё глядзяць, ці зрабілі яны самі ўсё для ўздыму вытворчасці, ці няма ў іх такіх рэзерваў, якія далі б ім магчымасць з гонарам выканаць і перавыканаць свой план.

Мне думаецца, што, ідучы па прыкладу перадавых людзей прамысловасці, і мы маглі-б папнуцца у сабе такіх рэзерваў. Такія рэзервы ў нас напэўна знойдзюцца, калі мы не будзем абмяжоўвацца агульнымі аглядамі нашай літаратуры за пэўны перыяд, а падыйдем індывідуальна да кожнага пісьменніка і наглядзім, што ён зрабіў для падняцця якасці.

Сам па сабе ўзровень мастацкага твора не заўсёды з'яўляецца паказчыкам таго, наколькі пісьменнік выкарыстаў свае творчыя магчымасці. Пры аднолькавай якасці твораў двух аднолькавых пісьменнікаў, мы пра аднаго скажам, што ён прапрацаваў у сілу сваіх магчымасцей і дабіўся пэўнага поспеху, а другога скажам: «Не, брат, гэта нас не задавальняе. Мы твае магчымасці ведаем, — ты мог бы зрабіць шмат лепш». Я хачу сказаць, што неабходна ўлічваць індывідуальныя магчымасці кожнага пісьменніка, каб мернаваць, працуе ён у поўную меру сваіх сіл і аздольнасцей, ці не.

У нас ёсць ніяма прыкладаў, калі пісьменнікі па сапраўдному змагаліся за якасць літаратуры і дабіваюцца значных вынікаў. Не падкрэсліць гэта, азначыць няправільна асвятліць сапраўднае становішча справы. Сярод пісьменнікаў мы знойдем вельмі мала такіх таварышаў, якія не прыкладлі б у гэтым сэнсе пэўных

намаганняў і не дабіліся б пэўных поспехаў. Але нават у тых таварышаў, якія дабіліся найбольш значных вынікаў, знойдзюцца яшчэ сямкі-такія нявыкарыстаныя рэзервы. Каб дасягнуць гэта свай палажэння, я хачу патрабаваць нашых найбольш выдатных твораў і пісьменнікаў. Возьмем хоць-бы Аркадзя Куляшова, які, можа, найбольш плённа змагаўся за якасць у сваёй творчасці і дабіўся значных поспехаў, прымножыўшы здабыткі беларускай паэзіі. У працы Аркадзя Куляшова праявіліся дзве выдатныя якасці, неабходныя кожнаму паэту. Куляшоў узямае важнейшыя актуальныя палітычныя тэмы, якія хваляюць усю нашу грамадскасць, і вырашае гэтыя важнейшыя тэмы пэўнымі сродкамі. Я гэта хачу спецыяльна падкрэсліць, таму што далёка не ўсе паэты знаходзяць гэтыя сродкі, калі бяруцца вырашаць палітычную тэму. Гэтым дзве асаблівасці, гарманічна спалучаныя, абаумоўліваюць высокую ідэйную і мастацкую якасць яго твораў. Ужо адно гэта справа ўзняцця агульнага ўзроўню нашай паэзіі, бо на яго прыкладзе вучацца маладыя паэты, і не толькі беларускія. Аднак, і ў творчасці Аркадзя Куляшова нашэўна знойдзюцца сямкі-такія нявыкарыстаныя магчымасці або непаўжываныя ім рэзервы, якія маглі-б быць паказанымі паэту нашай крытыкай.

І не беручы тут даваць якія-небудзь творчыя рэцызывы Куляшоў, хачу толькі зазначыць адну асаблівасць у яго творчасці, якая мне кінулася ў вочы. Асаблівасць гэта заключаецца ў тым, што ў аснову кампазіцыі твора Куляшоў часта бярэ яку-небудзь рэч. З гэтай рэччу ён звязвае лёс герояў, праз якіх выяўляе ідэю твора. Такімі рэчамі з'яўляюцца: у першым — «Сіджы брадзі», карандан — у першым тэ-ж назвы, ліст — у першым «Ліст з палоню» і ў «Простых людзях», цымбалы, камсамольскі білет, падкова і інш. Гэты прыём з'яўляецца адным са сродкаў паэтычнага прадмалення асобы. Куляшоў умее па-майстэрску ім карыстацца і ў большасці выпадкаў дабіваецца належнага эфекта. Але бываюць выпадкі, калі гэты прыём не зусім сабе апраўдвае і абмяжоўвае магчымасці аўтара. Гэта бывае тады, калі на ўзятую ў аснову кампазіцыі рэч ускладняцца закладатая вялікая нагрузка, калі аўтару хочацца больш шырока паказаць рэчаіснасць, паўней выказаць думкі і пачуцці герояў, а рэч не дае магчымасці ўсё гэтага зрабіць, праз не пельга ўсё гэтага апаэтызаваць. Тады аўтар вымушаны бывае адрывацца ад жывой рэчаіснасці і пускаяцца разам з гэтай рэччу ў сферу ірэальнага, дзе ўжо адсутнічае логіка падзей і ўчынкаў, дзе фантазія аўтара з'яўляецца адзіным законам. Талент Куляшова дае яму магчымасць выходзіць са становішча і ў такіх выпадках, але з меншым эфектам. Наогул Куляшоў мае здольнасць ператварыць у паэзію самыя здавальняючыя, непэратычныя матэрыялы. Можна ён не асабліва задумваецца пры выбары аб'екта. З гэтага боку мне не зусім задавальняе рэчка Пятлянка ў назме «Новае рэччышча» ў тым сэнсе, што гэта — вельмі малы аб'ект для гераічных намаганняў людзей, а таму і ўсё хваляючыя, звязаныя з упарадкаваннем Пятлянікі і з пабудовай электрастанцыі, трапяць у сваёй значнасці.

Па-сапраўдному змагаецца за якасць у сваёй творчасці і Максім Танк. Сваімі паэтычнымі творамі ён як-бы расоўвае наша прывычнае наваколле, вывозяць чытача на шырокае прастор, адкуль дааска відаць тое, што робіцца на свеце. Яго вершы, як зарніцы, асвятляюць часамі далёкі ад нас геаграфічны, але блізкі нам па духу, з'явы і факты. Гэтая асаблівасць творчасці Максіма Танка сугучна шырыні нашых поглядаў, нашых інтарэсаў і нашых клопатаў аб лёсе працоўных іных краін. Але хацелася-б, каб, захоўваючы гэтую сваю асаблівасць, Максім Танк часцей звяртаўся да пэўных аб'ектаў, якія аналогічна пачаць з намі ў нашай сённяшняй рэчаіснасці, каб кромі яго паэзіі часцей азраалі вобразы нашых савецкіх людзей, на гераічныя подвигі якіх са здзіўленнем глядзіць увесь свет. Ад гэтага назва Максіма Танка стала-б яшчэ больш багатая і шматгранная.

Пятрус Броўка належыць да тых нашых паэтаў, якія добра адчуваюць пуге жыцця, уважліва прыглядваюцца і прыслухоўваюцца да таго, чым жыве краіна, да не штодзённага поступу наперад, і гэта знаходзіць неспрэчнае адлюстраванне ў яго творчасці. Гэта жыццё яго творчыя замасны і падае яго паэзіі патрэбную актуальнасць. Я памятаю, як у чэрвені месяцы 1944 года, калі амаль уся наша Беларусь была яшчэ акупавана, Пятрус Броўка чытаў нам на беразе Сожа сваю паэму «Існы кут», прысвечаную адну-

ленню краіны. Пасля таго ён напісаў рад значных твораў, у якіх паказаў вобразы савецкіх людзей — будаўнікоў сацыялізма. І ўсё-ж, Пятрус Броўка не выкарыстаў у поўнай меры ўсе свае магчымасці. І ў яго ёсць нявыкарыстаныя рэзервы. Мне здаецца, што гэтыя рэзервы Пятрус Броўка трэба шукаць па ліній больш глыбокага псіхалагічнага раскрыцця вобразаў савецкіх людзей. Я гэта гавару ў тым сэнсе, што побач з многімі поўназначнымі вобразамі ў творчасці Пятруса Броўкі мы часам сустраем і такія, якія не сапраўды ў поўнай меры ілпном паэта. Яны выглядаюць так, нібы сам аўтар толькі надыўна з імі пазнаміўся, паспеў пазнаць толькі некаторыя рысы іх характараў, мала ведае іх біяграфію і ўсе абставіны іх жыцця. Пры агульнаправільнай і аразумелай нам ліній паводін гэтых герояў, ім часамі нехапае тых малатрыкетных рыс і рысачкаў, якія робяць вобраз не толькі тыповым, але і індывідуальным, канкрэтным, ненаўторным. Гэта бывае не толькі ў Пятруса Броўкі, а і ў многіх з нас, калі мы паказваем савецкіх людзей, недастаткова пазнаміўшыся з імі ў жыцці.

Было-б лішнім з майго боку даводзіць, што Міхась Лынькоў з'яўляецца пісьменнікам, які сур'ёзна дбае аб ідэйнай і мастацкай якасці сваіх твораў. Гэта відаць адразу пры першым знамстве з раманам «Векаломныя дні». Як па значнасці паставленай задачы, так і па важнасці падзей, якія ў ім адлюстравваюцца, гэты твор Міхаса Лынькова стаіць вышэй таго, што напісана ім да гэтага часу. Але я хачу зазначыць, што М. Лынькоў таксама не выкарыстаў усіх магчымасцей для таго, каб раман «Векаломныя дні» не меў тых недахопаў, якія ўжо першымі ў ім заўважаем. Перш за ўсё я маю на ўвазе рыхласць кампазіцыі і празмерную колькасць матэрыялу. Прычынай гэтага недахопу з'яўляюцца не толькі тое, што твор шырока ахоплівае падзеі, а і тое, што ў Міхаса Лынькова мае месца поўная недаацэнка пабудовы твора, што ён у некаторыя меры паўтарае недахоны свайго рамана «На чырвоных ядках». Перш за ўсё, заканамерна паставіць пытанне, што аўтар ставіць у цэнтр увагі — паказ падзей, якія адбываліся на Беларусі ў час Вялікай Айчыннай вайны, ці паказ людзей, якія былі рухавіцамі сілай гэтых падзей? Мне моглі б сказаць, што гэта ўсёроўна, што падзеі без людзей не бываюць. На самай справе гэта далёка не ўсёроўна. Па-першае, значныя і цікавыя падзеі можна апісаць так многа, што для пісьменніка няма тут пэўнай мажы. Да таго, што напісана, заўсёды можна дадаць яшчэ адну падзею і працягнуць твор далей. Па-другое, паказваючы падзеі, можна ў вольным нааобым вышдуку выводзіць на сцэну новых людзей, якія ўсплываюць на хвалі гэтай падзеі, а потым, што вельмі часта бывае, бессюлетна анікуюць. Такія перанаяны мільгаюць у нас перад вачыма, як выпадковыя сустрачэння на вуліцы, не пакідаючы глыбокага следу ў нашай душы і ў памяці. Зусім іншая справа, калі аўтар ставіць у цэнтр увагі лёс людзей, праз якіх ён хоча выказаць ідэю твора. Тут ён адразу вызначае сабе пэўны межы, бо будзе паказваць толькі тых падзей, якія дапамогуць яму паўней раскрыць вобразы гэтых людзей. Мне думаецца, што ў рамана «Векаломныя дні» ёсць пэўны нахіл імяна ў бок паказу падзей, які такіх. Адсутля шмат эпізодаў, якія неспрэчна не маюць дачынення да лёсу асноўных дзеючых асоб, і шмат эпізодычных вобразаў, якія не атрымліваюць свайго належнага развіцця.

Другой прычынай рыхласці з'яўляецца часткова і тое, што Міхась Лынькоў вельмі любіць дэталі. Гэта наогул добрая якасць: дэталі да мастацкай дэталі не можа быць сапраўднага пісьменніка. Аднак-жа і тут трэба захоўваць меру. Кожная мастацкая дэталё апраўдана тады, калі яна дапамагае раскрыць хоць-бы ўсюсю асноўны змысел твора. Калі-ж яна не мае да гэтага ніякага дачынення, а падаецца толькі таму, што цікава сама па сабе, тады яна з'яўляецца непатрэбным баластам, які толькі змаруджае развіццё дзеі і без патрэбы адводзіць увагу чытача ў бок ад асноўнага. Міхась Лынькоў асабліва тады захаляецца дэталю, калі з'яўляецца магчымасць паказаць тую ці іншую з'яву або асобу з боку камячэга ці, ва ўскім разе, забавнага. Калі яму такая магчымасць сустраецца на дарозе, то ён не папнакуе адвесці для гэтага цянь-шэсць старонак.

Падагульняючы сказанае, я хачу яшчэ раз падкрэсліць, што мы яшчэ далёка не выканалі паставленай перад намі задачы па ўзняццю ідэйнай і мастацкай якасці нашых твораў. Не выканалі мы таму, што ў нас няма больш для гэтага магчымасцей, а, галоўным чынам, таму, што мы не поўнасю выкарыстоўваем свае магчымасці.

Сталінскія прэміі за выдатныя работы ў галіне навукі і вынаходніцтва

4 сакавіка гэтага года апублікавана пастава Савета Міністраў СССР аб прысуджэнні Сталінскіх прэмій за выдатныя работы ў галіне навукі і вынаходніцтва за 1949 год.

Сталінскія прэміі адзначаны выдатныя работы ў самых разнастайных галінах навукі, а таксама выдатныя вынаходствы і карысныя ўдасканаленні метадаў вытворчай работы вытворчай работы. Арыяна сталінскіх лаўрэатаў папоўнілася 1285 дзеячамі навукі і тэхнікі, наватарамі вытворчасці. Сярод іх значная група вучоных, якія працуюць у галіне фізіка-матэматычных, тэхнічных, хімічных, геалага-геаграфічных, біялагічных, сельскагаспадарчых, медыцынскіх, гісторыка-філалагічных навук, а таксама ў галіне гісторыі навукі і тэхнікі.

Прэміі першай ступені ў памеры 200 тысяч рублёў атрымалі: член-карэспандэнт Акадэміі навук СССР В. А. Амбарцумян і старшы навуковы супрацоўнік Б. Е. Маркран, акадэмік Г. А. Шайн, прафесар А. І. Цігоў, старшы навуковы супрацоўнік І. П. Камноў, акадэмікі В. А. Обручаў,

Е. Н. Паўлоўскі, Н. І. Скрабін, прафесар Н. А. Багараз і многія іншыя.

Усяго за навуковыя працы прысуджана 46 прэмій першай, другой і трэцяй ступені.

За выдатныя вынаходствы і карысныя ўдасканаленні метадаў вытворчай работы прысуджана 231 прэмія вялікай групы навуковых супрацоўнікаў, вынаходцаў, інжынераў, майстроў і рабочых-наватараў вытворчасці, а таксама наватараў сацыялістычнай сельскай гаспадаркі.

Прэміі першай ступені памерам у 150 тысяч рублёў прысуджаны за вынаходства канструкцыі і аснаенне вытворчасці бавоўна-ўбранаў машыны, за распрацоўку канструкцыі, вытворчасці і пуску ў эксплуатацыю новых удасканаленых гідратурбін магутнасцю ў 102 тысячы в. с. для Дняпроўскай ГЭС імя В. І. Лёніна, за вынаходства новай высокакачэснай тэлевізійнай перадаючай сістэмы, за распрацоўку праекта і будаўніцтва гідрэлектрастанцыі, за стварэнне савецкага рэальна-бальчэнага станка, за работу ў галіне сувязі і г. д.

Прэміямі другой і трэцяй ступені адзначаны таксама многія вынаходствы і ўдасканаленні ў галіне прамысловасці, сельскай гаспадаркі і жыллёвага будаўніцтва.

Прэміямі трэцяй ступені ўзнагароджана зубавэрэчка Уральскага аўтазавода імя І. В. Сталіна Н. А. Назарава за карыснае ўдасканаленне эксплаатацый станпоў. Група навуковых супрацоўнікаў і калгаснікі Кегенскага раёна Алма-Ацінскай вобласці ўзнагароджана за вынаходства понай па-роўню тошкарных авечак «Казахскі архарамешос».

Прэмію трэцяй ступені атрымаў старшыня калгаса «Пролетар», Чарнаскага раёна, Кіеўскай вобласці, С. А. Кузняц за прымяненне новай аграэхімікі і ўдасканаленне севалка і глебаапрацоўчых машын, якія спрыяюць павышэнню ўраджайнасці коў-саўца.

Сталінскія ўзнагароды адзначаны многія калектыўныя работы па ўдасканаленню вытворчых працэсаў у розных галінах народнай гаспадаркі.

Новае прысуджэнне Сталінскіх прэмій ператварыла ў святэ ўсёй савецкай навукі і тэхнікі.

Узнагарода Радэнікі і Мядалаяў Работнікаў Кінематаграфіі СССР

Указам Прэзідыума Вярхоўнага Савета СССР ад 6 сакавіка 1950 года за выдатныя заслугі ў развіцці савецкай кінематаграфіі, у сувязі з 30-годдзем, узнагароджана вялікая група работнікаў кінематаграфіі.

Ордэнам Лёніна ўзнагароджаны: рэжысёр кіностудыі «Мосфільм» Г. В. Аляксандраў, Міністр кінематаграфіі СССР І. Г. Бальшакоў, кінемеханік Азоўскага раёна, Радоўскай вобласці, В. І. Васільеў, рэжысёр кіностудыі «Мосфільм» В. І. Пудоўкін, начальнік Сахалінскага абласнога кіраўніцтва кінофікацыі Л. Г. Сулімаў, артыст Дзяржаўнага Акадэмічнага тэатра імя Пухіна Н. К. Чаркасаў і рэжысёр кіностудыі «Мосфільм» М. Э. Чыгураў.

Ордэнам Працоўнага Чырвонага Сцяга ўзнагароджаны 119 чалавек, ордэнам «Знак почёта» — 420, мядалем «За трудовую доблесть» — 440 і мядалем «За трудовое отличие» — 352 чалавекі. (ТАСС).

Новыя экспазіцыі ў доме-музеі і з'езда РСДРП

За апошні час дом-музеі і з'езда РСДРП у Мінску папоўніліся новымі экспанатамі. Набыты макеты дома Ульянавых у г. Сімбірску і дома ў г. Горы, дзе нарадзіўся і праўдзі дзіцячы гадзі І. В. Сталін, а таксама копія карціны «Сталін сярод семінарыстаў на Сахалінскай гары ў Тыфілісе».

У музеі ёсць цікавыя матэрыялы пра багату і першыя рэвалюцыйнай дзейнасці таварыша Сталіна. Створаны раздзел, прысвечаны Аўдэарскай падпольнай большыцкай друкарні.

Новымі матэрыяламі папоўнены раздзел, які адлюстраввае работу першага з'езда РСДРП. Тут ёсць чарнавы навід плана работы з'езда.

Вялікую цікавасць выкаіваюць нумары 4 і 5 газеткі «Іскра», карціна мастака Маравая «Выступленне Лёніна супраць народніка Варанцова».

Падрыхтоўка да савораўскіх дзён

18 мая гэтага года спадняецца 150 год з дня смерці вялікага рускага паэта Аляксандра Васільевіча Суворава.

Кобрынскі ваенна-гісторычны музей імя Суворава распрацаваў план мерапрыемстваў да 150-годдзя з дня смерці вялікага рускага паэта і 220-годдзя з дня нараджэння Аляксандра Васільевіча, якое спадняецца 24 лістапада 1950 года. Намечана абследванне, фатаграфаванне і апісанне месца баў савораўскіх войск у Брэсцкай вобласці (Арехова, Круціцы). Музей набывае дзве карціны: «Хворы Сувораў у Кобрыве» і «Увоз А. В. Суворава з Кобрына», фотакопіі дакументаў аб прабыванні Суворава ў Беларусі.

Дырэкцыя музея ўсталявала ценную сувязь з Цэнтральным музеем Савецкай Арміі, гістарычным музеем, з Ізмаільскім музеем імя Суворава і іншымі арганізацыямі і ўстановамі, якія аказваюць Кобрынскаму музею дапамогу ў зборы матэрыялаў аб вялікім сыне рускага народа — А. В. Суворава.

Спектаклі і канцэрты для калгаснікаў

Калектыў мастацкай самадзейнасці Бярозінскага раёнага Дома культуры паставіў тры многаактывныя п'есы, сярод якіх — «Без віны вінаватыя» Н. Астроўскага.

Рыхтуюцца да паставоўкі п'есы «За другім фронтам» В. Сабко. Харавы гурток выступае ў канцэртам і калгасных раёнах.

Здольны драматычны каляктыў

Драматычны каляктыў Беларускага Дзяржаўнага Універсітэта імя В. І. Лёніна створаны параўнальна нядаўна — у мінулым годзе. За гэты час драматычным гуртком (кіраўнік арт. К. Рутшэйт) праведзена вялікая і цікавая работа. У мінулым годзе была паставілена п'еса А. М. Горкага «Мяшчане». Спектакль цёпла сустраў універсітэцкай грамадскасцю. Ён паказаў, што драмгурток здольны вырашаць сур'ёзныя сцэнічныя задачы, што сярод яго ўдзельнікаў ёсць таленавітыя выканаўцы.

З першых дзён новага навучальнага года драматычны каляктыў распачаў ра-

боту над п'есай Сіманавы «Чужы цені». Паставоўшчыкі і выканаўцы з патхненнем працавалі над вобразамі п'есы. Удзельнікам паставоўкі ўдалося данесці да глядача ідэю п'есы, стварыць хваляючы патрыятычны спектакль.

Паставоўка савецкай п'есы сведчыць аб творчым росце здольнага самадзейнага каляктыва.

Спектакль «Чужы цені» будзе паказаны на аглядзе драматычных каляктываў горада.

Драмкаляктыў пачынае работу над п'есай А. М. Горкага «На дне».

С. ВІНАГУРА.

У бібліятэках Бярэзіншчыны

У кожнай з 15 сельскіх бібліятэк Бярэзінскага раёна налічваецца не менш 500 кніг.

Бібліятэкі ўвесь час папаўняюцца новай літаратурай.

Толькі ў лютым месяцы гэтага года Перавозская бібліятэка набыла літаратуры на 1500 рублёў. Новыя кнігі набылі Дубэская, Брадэцкая, Навасёлкаўская, Сяліцкая і іншыя сельскія бібліятэкі.

М. А. КАВЯЗІН

Тэатральнае мастацтва нашай рэспублікі напаткала цяжкае страта. Пасля працяглай і цяжкай хваробы памёр старэйшы дзеяч самадзейнага і прафесійнага тэатра, галоўны рэжысёр Гродзенскага абласнога драматычнага тэатра, заслужаны артыст БССР Мікалай Аляксандравіч Кавязін.

Чалавек нястомнай энергіі і велізарнага практычнага вопыту, М. А. Кавязін пачаў сваю творчую дзейнасць у чыгуначных драматычных гуртках пасля Вялікай Кастрычніцкай рэвалюцыі, якая адкрыла яму, сыму чыгуначніка, шлях да мастацтва.

Спачатку М. А. Кавязін вучыцца ў Ленінградскім дзіцячым тэатры пад кіраўніцтвам народнага артыста РСФСР рэжысёра А. Бранцава. Затым у 1931 годзе ён узначальвае Тэатр юнага глядача ў Мінску, многа і плённа працуе над выхаваннем актёрскіх кадраў для юначкіх тэатраў рэспублікі.

Гарачы патрыёт савецкай Радзімы, М. А. Кавязін у гады Вялікай Айчыннай вайны ў якасці радавога байца змагаўся

на франтах да поўнай перамогі савецкага народа над ворагам.

Многія тэатральныя глядзчы нашай рэспублікі добра ведаюць каляктыў Гродзенскага драматычнага тэатра, які да апошніх дзён свайго жыцця ўзначальваў М. А. Кавязін. Гэты тэатр ведаў і з самых далёкіх раёнах БССР.

Спектаклі «Шчасце», «Маскоўскі характар», «Вялікая сіла» і многія іншыя, паставленыя М. А. Кавязіным у апошнія гады, сведчаць аб вялікім рэжысёрскім майстэрстве гэтага таленавітага мастака і савецкага патрыёта.

Партыя і ўрад высока аданілі творчы і грамадскую дзейнасць М. А. Кавязіна. Да 30-годдзя рэспублікі ён быў ўзнагароджаны ордэнам «Знак почёта». У гэты-ж час яму было прысвоена значнае заслужанага артыста БССР.

Памяць аб палымным баявым майстры беларускага тэатра будзе доўга жыць у сэрцах работнікаў мастацтва.

П. Лютаровіч, Л. Алесандраўскага, Г. Глебаў, Б. Платонаў, П. Малчаню, Н. Самнікаў, М. Ільскі, М. Ваганова, Е. Яўрэмаў, У. Уладзімірскі, І. Ждановіч, Л. Ржэцкая, Л. Рахленка, Д. Арлоў, С. Вядучынін, А. Абуховіч, А. Ністаў, В. Пацехін, З. Сяргеева, А. Тэлічан, В. Стэльмах, М. Горцаў, І. Дорскі, В. Вітна, А. Есаноў, Я. Рэмановіч.

Ніраўніцтва па справах мастацтва пры Савецкім Міністраў БССР з глыбокім жалем паведамляе аб заўчаснай смерці галоўнага рэжысёра Гродзенскага драматычнага тэатра, заслужанага артыста БССР

Самоз савецкіх пісьменнікаў Беларусі выразна глыбокае спачуванне каляктыў Гродзенскага абласнога драматычнага тэатра ў сувязі з заўчас